

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Ο ΠΙΝΔΑΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΓΑΛΛΕΡΟΝ.

Ὁ Πίνδαρος γεννηθεὶς τὸ ἔαρ τοῦ 522 ἔτους πρὸ Χριστοῦ (Ὀλυμπ. 64, 3) εὗρίσκετο περὶ τὸν μεσημβρινὸν τῆς ἀνθρωπίνης ἡλικίας, ὅτε ὁ Ξέρξης ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ μάχαι τῶν Θερμοπυλῶν καὶ τῆς Σαλαμῖνος ἐδόξασαν τοὺς Ἑλληνας δὲν εἶχε δ' ὑπερβῆ ἀκόμη πολὺ τὸ μέσον τῆς ἡλικίας του, ἐπειδὴ ἐκ πιθανῶν τεκμηρίων συμπεραίνεται, ὅτι ἔζησε περὶ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη. Ἀνήκει ἄρα εἰς ἐκείνην τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους τὴν ἐποχὴν, ἣτις δύναται νὰ ὀνομασθῆ πλήρης μὲν ὠριμότης τῆς νεότητος, ἀρχὴ δὲ τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ δραστηριότης, ἡ σπαργὴ καὶ ὁ ἀνυπέροβλητος ἐνθουσιασμὸς πρὸς τὰς πράξεις ἐνοῦται μὲ ἰσχυρὰν τινα πρὸς τὴν παιδείου, τὴν εὔρεσιν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ καλοῦ φορὰν, προμηνύουσαν ἢ φέρουσιν ἤδη ὠραιότατους καρπούς. Ἡ ἰδιοφυὴς παιδείου, ἣτις μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον ἀνεπτύχθη εἰς τὰς Ἀθήνας, ἦτον ἀκόμη πρὸς αὐτὸν ξένη, καὶ ἦτο μὲν σύγχρονος τοῦ Αἰσχύλου καὶ ἐθαύμαζε τὸ κατὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους ἔξαρχα τῶν Ἀθη-

νων, τὰς ὁποίας ὀνομάζει ἰσοτεφάνους καὶ αἰοδίμους, Ἑλλάδος ἔφρεια, δαιμόνιον προμεθρον, ἀλλ' αἱ παλαι, ὅθεν ἦν τλησε τὴν πνευματικὴν του τροφήν, ἀνήκουσιν εἰς τὸν προτοῦ χρόνον καὶ εἰς τὴν αἰολοδωρικὴν Ἑλλάδα· ὅθεν χωρίζομεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ συγχρόνου τοῦ Αἰσχύλου, τοῦτον μὲν τοποθετοῦντες ἐπὶ τῆς θύρας τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γραμματείας, τὸν δὲ Πίνδαρον ἐπὶ τοῦ πέρατος τῆς ἀρχαιοτέρας.

Πατὴρ τοῦ Πινδάρου ἦτο κόμη τις, Κυνὸς Κεφαλαὶ λεγομένη, κειμένη εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῶν Θεβῶν, τῆς ἀξιολαγωτέρας πόλεως τῆς Βοιωτίας. Ἄν καὶ ἡ φωνὴ τῶν αἰοδῶν τῆς Πιερίας καὶ τῶν ἐποποιῶν τῆς ἠσιοδοείου σχολῆς εἶχεν ἤδη σιγήσῃ πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐσώζετο ὅμως ἀκόμη πολλὴ ἀγάπη πρὸς τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ποίησιν, ἧτις εἶχεν ἤδη τραπῆ καὶ ἐκεῖ ἐνωρῆς πρὸς τὴν λυρικὴν καὶ τὴν χορικὴν ἀσματουργίαν. Πόσον δὲ τῶν τεχνῶν τούτων ἡ ἀσκησις ἦτο τότε ἐξηπλωμένη εἰς τὴν Βοιωτίαν, συμπεραίνεται ἐκ τούτου, ὅτι εἰς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν τοῦ Πινδάρου δύο γυναῖκες, ἡ Μῦρτις καὶ ἡ Κορίννα, ἡ μὲν ἐξ Ἀθηδόνος, ἡ δὲ ἐκ Τανάγρας τῆς Βοιωτίας εἶχον ἀποκτήσῃ δόξαν μεγάλην εἰς τὸ ῥηθὲν τῆς ποιήσεως εἶδος. Ἀμφότεραι ἦσαν ἐφάμιλλοι τοῦ Πινδάρου εἰς τὴν Ποίησιν· καὶ ἡ μὲν Μῦρτις συνήρισε πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ ἄθλου εἰς δημοσίους ἀγῶνας, ἡ δὲ Κορίννα, καὶ τοι εἰποῦσα

« Μέμφομη δὲ κῆ λιγούραν Μούρτιδ' ἰώνγα,

« Ὅτι βάνα φουσ' ἔθα Πινδάροιο ποτ' ἔριν·

λέγεται ὅμως ὅτι καὶ αὐτὴ φθονήσασα ἴσως τὴν αὐξάνουσαν δόξαν τοῦ Ποιητοῦ, πολλάκις ἀντηγωνίσθη πρὸς αὐτὸν δημοσίως, καὶ κατὰ τὸν Αἰλιανὸν (ποικ. ἱστ. XIII, 24) πεντάκις τὸν ἐνίκησεν. Ὁ περιηγητὴς Παυσανίας εἶδεν εἰς Τανάγραν, τὴν πατρίδα τῆς Κορίννης, σωζομένην ἔτι εἰκόνα, ἧτις παρίστανε τὴν ποιήτριαν ἀναδέουσαν τὴν κεφαλὴν μὲ ταινίαν ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν Πίνδαρον νίκης ἐν τῷ ἀγῶνι· νομίζει δὲ, ὅτι αὐτὴ ἐγρεώσται τὴν νίκην της ὄχι τόσον εἰς τὴν μεγαλητέραν ἀξίαν τῶν ποιημάτων της, ὅσον εἰς τὴν Βοιωτικὴν διάλεκτον, τὴν ὁποίαν μετεχειρίζετο, καὶ ἧτις ἔχει εὐαρεστοτέρα εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν δικαστῶν τοῦ ἀγῶνος,

καὶ ἔτι εἰς τὴν ἔξοχον αὐτῆς ὠραιότητα. Ὁρέλησε δὲ ἡ Κορίννα τὸν νέον Πίνδαρον διὰ τῶν συμβουλῶν τῆς, καὶ λέγεται, ὅτι τὸν προέτρεψε νὰ κοσμηῇ τὰ ποιήματά του μὲ μυθικὰς διηγήσεις· ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος ἐποίησεν ὕμνον, τοῦ ὁποίου οἱ ἕξ πρῶτοι στίχοι, διασωθέντες μέχρις ἡμῶν (α), περιλαμβάνουσιν ὅλην σχεδὸν τὴν θηβαϊκὴν μυθολογίαν, εἶπε πρὸς αὐτὸν μειδιῶσα, ὅτι πρέπει νὰ σπειρῇ τις μὲ τὴν χεῖρα καὶ ὄχι μὲ τὸν σάκκον. Ἐπειδὴ πολὺ μικρὸν μέρος τῶν στιχοῦργημάτων τῆς Κορίννης διεσώθη, δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἐξ αὐτῶν μετ' ἰκανῆς ἀσφαλείας περὶ τοῦ εἶδους καὶ τῆς τέχνης αὐτῶν. Τὰ διασωθέντα ἀποσπάσματα ἔχουσι τὰ πλεῖστα ὑποκείμενον μυθολογικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα, καὶ κυριώτερον ἡρώϊνας τῆς βοιωτικῆς παραδόσεως· ἐκ τούτου δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ αὐτῆς πρὸς τὸν Πίνδαρον ἀποδεικνύεται, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὴν λεσβίαν τῆς λυρικῆς σχολῆν, ἀλλὰ πρέπει νὰ συναριθμηθῇ μὲ τοὺς διδασκάλους τῆς χορικῆς καλουμένης ποιήσεως.

Καὶ οἱ συγγενεῖς δὲ τοῦ Πινδάρου ἤσκουν τὰς τέχνας· διότι ἐκ τῶν ἀρχαίων βιογραφιῶν μαθάνομεν, ὅτι ὁ πατήρ, ἢ ὁ θεῖος τοῦ ποιητοῦ ἦτο αὐλητής. Ἡ δὲ αὐλητικὴ, ὡς πολλαχοῦ ἐσημειώθη, μετέβη κυρίως ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀσίας εἰς τοὺς Ἕλληνας, τὴν δ' ἐκ τῆς Φρυγίας καταγωγὴν τῆς μαρτυρεῖ ἀκόμη καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ Πίνδαρος εἶχεν εἰς τὰς Θήβας πλησίον τοῦ οἴκου τοῦ μικρὸν ἱερὸν τῆς τῶν θεῶν μητρὸς καὶ τοῦ Πανός, [Πυθ. β'. 76 (137)], ἀμφοτέρων φρυγίων θεοτήτων, εἰς τιμὴν τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον λέγεται, ὅτι κῦλωδῆθησαν ὕμνοι· (μάρ. Πάρου. 10). Ἀλλ' οἱ Βοιωτοὶ εἶχον καταστήσῃ πρῶτιμα τὴν αὐλησιν ἐγχώριον· διότι ἡ μὲν παρ' αὐταῖς

(α) Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὕμνος ἄρχεται οὕτως·

Ἴσμηνόν, ἢ χρυσαλάκατον Μελαν
 ἢ Κάλμον, ἢ σπαρτῶν ἱερὸν γένος ἀνδρῶν
 ἢ τὰν κυανάμπυκα Θήβαν,
 ἢ τὸ πάντολμον σθένος Ἡρακλέος,
 ἢ τὰν Διονύσου πολυγαθέα τιμάν,
 ἢ γάμον λευκιωλένου Ἀρμονίας ὑμνήτομεν;

κωπαίς λίμνη παρεῖχε κάλαμον ἐπιτηδειότατον εἰς αὐλοποιῆαν, ἣ δὲ λατρεία τοῦ Διονύσου, ἥτις ἔλαβεν, ὡς θρυλλεῖται, τὴν ἀρχὴν τας εἰς τὰς Θήβας, ἀπῆτει ἰδίως τὴν ποικιλωτάτην καὶ πολύθρον αὐλησιν. Ὅθεν οἱ Βοιωτοὶ ἀνεδείχθησαν πρῶτα ἄριστοι αὐληταί, ἐνῶ εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη (πολιτ. VIII, 7.) ἡ χρῆσις τοῦ αὐλοῦ δὲν κατέστη κοινή, εἰμὴ μετὰ τοὺς περσικοὺς πολέμους, ὅτε ἡ ἐπιθυμία νέας καὶ ποικίλης παιδεύσεως ἤρξησεν.

Ἄλλ' ὁ Πίνδαρος πολὺ ἔτι νέος ὑψώθη ὑπεράνω τῶν ἀπλῶν αὐλητῶν, ὅσοι ἤλουν εἰς τὰς τῶν θεῶν ἑορτάς, καὶ τῶν λυρικῶν, ὅσοι εἶχον ἐπιχώριον μόνον ἀξίαν· ἐζήτησε δὲ τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἐξ Ἑρμιόνης Λάσου, ἐξόχου ποιητοῦ, καὶ ἔτι ἐξοχωτέρου εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς. Ἐπιδοθεὶς δ' ὅλως εἰς τὴν ἀσκησιν τῶν τεχνῶν τούτων, (διὸ καὶ μουσοποιός, ὡς ἡ Σαπφῶ, ὠνομάσθη) καὶ γενόμενος ποιητὴς μόνον καὶ μουσικός, ἐξέτεινε τὴν ἀσκησιν τῆς τέχνης του πρῶτα εἰς ὅλον τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, καὶ δεχόμενος πανταχόθεν ἐντολάς ἐστιχοῦργει καὶ ἐμουσοῦργει ποιήματα ἐκ τοῦ γένους τῆς χορικῆς λυρῶδιαι· Εἰκοσαετῆς μὲν ὦν ἤδη τὴν ἡλικίαν ἐποίησεν εἰς τὸν Θεσσαλὸν νεανίσκον Ἴπποκλέα, τὸν ἐκ τοῦ λαμπροῦ γένους τῶν Ἀλευαδῶν, τὸν ἐπινίκιον ὕμνον, ὅστις τάσσεται ἤδη δέκατος τῶν πυθιονικῶν, ποιηθεὶς τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἐξηκοστῆς ἐνάτης Ὀλυμπιάδος· μετ' ὀλίγον δὲ βλέπομεν αὐτὸν ἀσχολούμενον ὁμοίως εἰς ὕμνους τῶν ἀρχόντων τῆς Σικελίας, Ἰέρωνος τοῦ Συρακουσίου καὶ Θήρωνος τοῦ Ἀκραγαντίνου, τοῦ Βασιλέως τῆς Κυρήνης Ἀρκεσιλάου καὶ τοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀμύντα, ἔτι δὲ καὶ εἰς ὕμνους τῶν ἐλευθέρων πόλεων τῆς Ἑλλάδος. Ὡς ἦτον εἰς αὐτὸν ἀδιάφορον, εἰς τίνα τῶν ἑλληνικῶν φυλῶν ἀνήκον οἱ ὕμνούμενοι, οὕτω καὶ αἰ ἰωνικαὶ πολιτεῖαι ἐτίμησαν καὶ ἠγάπησαν καὶ αὐτὸν καὶ τὴν τέχνην του· καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀπέδειξαν αὐτὸν δημόσιον πρόξενον, οἱ δὲ τῆς Κίαις κάτοικοι, καίτοι ἔχοντες οἰκείους ποιητὰς τὸν Σιμωνίδην καὶ Βακχυλίδην, παρήγγειλαν ὁμως εἰς αὐτὸν νὰ τοῖς ποιῆσῃ προσόδιον. Ἄλλὰ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ θεωρήσωμεν τὴν Μοῦσαν τοῦ Πινδάρου ὡς κοινὴν μισθοφόρον, ἐτοίμην νὰ ὑμνῇ πᾶντα ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου τρώγει τὸν ἄρτον.

Διότι, ἂν καὶ ὁ Πίνδαρος παρακολουθῶν τὸ ἔθος, τὸ ὁποῖον ὁ Σιμωνίδης εἶχε καταστήσῃ κοινόν, ἐδέχετο μισθὸν τῶν ποιημάτων του καὶ δῶρα παρὰ τῶν ὑμνουμένων, τὰ ποιήματά του ὅμως ἐξέέρβρον ἀπὸ τῆς καρδίας του καὶ ἐξέφραζον τὴν ἀληθῆ περὶ τῶν ὑμνουμένων γνώμην του. Ἐπαινῶν δὲ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν εὐτυχίαν δὲν ἐπιφορεῖ κατὰ κῆρον εἰς τὴν τούτων εἰκόνα τὰ λαμπρὰ μόνον χρώματα, ἀλλ' ὑποδεικνύει καὶ τὰ σκιώδη τῆς εἰκόνας του μέρη, πολλάκις μὲν τρεπόμενος εἰς παραμυθίας, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς νουθεσίας καὶ παραινέσεις. Τοιοῦτος, ἐπὶ παραδείγματος, φαίνεται ὁ Πίνδαρος πρὸς τὸν κραταιὸν Ἰέρωνα, τοῦ ὁποίου αἱ πολλαὶ καὶ μεγάλαι ἀρεταὶ ἦσαν ἠνωμένοι μετὰ τὰ ἐλαττώματα ἀρχαλιώτου πλεονεξίας καὶ φιλαρχίας, τὰ ὅποια οἱ κόλακες αὐλικοὶ του ἐγνώριζον νὰ μεταχειρίζονται πρὸς ἐπιτυχίαν σκοπῶν βδελυρῶν. Ὁ Πίνδαρος τὴν προτρέπει εἰς ἐσωτερικὴν ἡρεμίαν καὶ αὐτάρκη εὐθυμίαν, εἰς πραότητα καὶ ἀγαθότητα, καὶ λέγει πρὸς αὐτὸν [Πυθ. β'. 72 (131)]

Γένοι' οἷος ἔστι μαθῶν' καλὸς τοι πύθων' παρὰ παισίν, αἰεὶ
καλός· ὁ δὲ Ῥαδάμανθους εὖ πέπραγεν, ὅτι φρενῶν
ἔλαχε καρπὸν ἀμώμητον, οὐδ' ἀπάτασι θυμὸν τέρπεται ἔνδοθεν.
Οἷα ψιθύρων παλάμαις ἔπετ' αἰεὶ βροτῶν·

* Ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέρωις διαβολίῃν ὑποφαύτιες,
Ῥοργαῖς ἀτενὲς ἀλωπέκων ἕκελοι.

Μετὰ τὴν αὐτὴν παρρησίαν εὐγενοῦς καὶ ἐλευθέρου ἀνδρὸς λαλεῖ ὁ Πίνδαρος [Πυθ. δ'. 263 (467)] πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Κυρήνης Ἀρκεσίλαον τὸν δ'. ὅστις διὰ τῆς τυραννικῆς του τραχύτητος ἐπέφερεν ἀκολούθως τῆς δυναστείας του τὴν καταστροφὴν, τότε δ' εἶχεν ἀδίκως ἐξόριστον ἓνα τῶν εὐγενεστέρων Κυρηναίων, τὸν Δαμόφιλον·

γνώθι νῦν τὰν Οἰδιπόδα σοφίαν' εἰ γάρ τις ὄζους ὀξύτμωι πελέκει
ἐξερείψαι κεν μεγάλης δρυὸς, αἰσχῦνοι δὲ οἱ θαητὸν εἶδος·
καὶ φθινόκαρπος εἰσα διδοῖ ψᾶρον παρ' αὐτᾶι,
εἴποτε χειμέριον πῦρ ἐξίκηται λείσθιον·
ἢ σὺν ὀρθαῖς κίνεσσιν δεσποσύνασιν ἔρειδομένα
μόχθον ἄλλοις ἀμφέπει δύστατον ἐν τείχεσσι,
ἔον ἐρημόσασα χῶρον·

Προσκαλῶν αὐτὸν διὰ τούτων νὰ μεταχειρισθῆ τὴν σοφίαν τοῦ Οἰδίποδος, διὰ νὰ ἐννοήσῃ τὸ ὅποιον ἔμελλε νὰ τῷ προτείνῃ πολιτικὸν αἰνίγμα, ἐπιφέρει ἀμέσως αὐτὸ, καὶ ἐξεικονίζει διὰ μὲν τῆς δρυὸς τὸν λαόν, διὰ δὲ τῶν ὄζων τοὺς εὐγενεῖς καὶ ἀρίστους, τοὺς ὁποίους δὲν ἔπρεπεν ὁ Ἀρκεσίλαος ν' ἀποτέμνῃ καὶ νὰ αἰσχύνῃ τὴν ὠραίαν μορφήν τῆς δρυὸς, διὰ δὲ τοῦ χειμερίου πυρὸς αἰνίσσεται τὴν κατ' αὐτοῦ ἐνδεχομένην ἐπανάστασιν τοῦ λαοῦ, διὰ δὲ τῆς ἐρημώσεως τοῦ χώρου, ὅπου ἦτο πεφυτευμένη, τὴν ἐνδεχομένην μετάβασιν τοῦ κυρηναικοῦ λαοῦ ὑπ' ἄλλοτριάν ἐξουσίαν, εἰς τῆς ὁποίας τὰ ἐρείσματα ἤθελε προστεθῆ καὶ αὐτὸς ὡς ὑποστήριγμα νέον. Εἰς ταῦτα δ' ἐπιλέγει·

ἔσσι δ' ἰατῆρ ἐπικαιρότατος, παιὰν τέ σοι τιμᾶ φάος·
 Χρῆ μαλακὰν χέρα προσβάλλοντα τρώμαν ἔλκεος ἀμφοπολεῖν.
 Ῥάδιον μὲν γὰρ πόλιν σείσαι καὶ ἀφαιροτέροισ'
 Ἄλλ' ἐπὶ χώρας αὐτίς ἔσται δυσπαλῆς δὴ γίνεταί, ἐξαπίνας
 εἰ μὴ θεὸς ἀγεμόνεσσι κυβερνατῆρ γένηται.
 Τιν δὲ τούτων ἐξυφαίνονται χάριτες·
 Τλᾶθι τὰς εὐδαίμονος ἀμφὶ Κυράνας θέμεν σπουδὰν ἅπασαν.

Τόσον εὐγενῶς καὶ ἀξίως προσεφέρετο ὁ Πίνδαρος πρὸς τοὺς ῥηθέντας ἡγεμόνας, καὶ τόσον πιστῶς ἐτήρησε τὸ ἀξίωμα, τὸ ὅποιον πολλαχοῦ εἰς τὰ ποιήματά του ἐξέφρασεν, ὅτι ἡ εὐθύτης καὶ εἰλικρίνεια ἀρμόζει πανταχοῦ! Ἄλλ' ἡ τοῦ Πινδάρου πρὸς τοὺς συγχρόνους του μεγιστᾶνας σχέσις φαίνεται ὅτι περιωρίζετο εἰς μόνην τὴν ποίησιν, καὶ διὰ μόνης τῆς ποιήσεως παριστάνετο· διότι δὲν βλέπομεν αὐτὸν, ὡς τὸν Σιμωνίδην, συναναστρεφόμενον καθημέραν μὲ τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς ἐν τέλει, συμβουλευόντα αὐτοὺς καὶ συνάπτοντα πρὸς αὐτοὺς φιλίαν, οὔτε παίζοντα πρόσωπόν τι εἰς τὸ θέατρον τῆς δημοσίας, ἢ αὐλικῆς ζωῆς τοῦ αἰῶνος του. Διὰ τοῦτο ἴσως, καὶ διότι οἱ συμπολιταὶ τοῦ Πινδάρου Θεβαῖοι μετὰ τοῦ ἡμίσεως μέρους τῶν Ἑλλήνων εἶχον προσχωρήσῃ κατὰ δυστυχίαν εἰς τοὺς Πέρσας, ἐνῶ τὸ ἕτερον ἡμισυ, ἔχον σύμμαχον τὸ δαϊμόνιον τῆς ἐλευθερίας, ἀπέκτισε διὰ τοῦτο τὴν νίκην, δὲν φαίνεται τὸ ὄνομά του, ὡς τὸ τοῦ Σιμωνίδου, δεδοξασμένον εἰς τοὺς περσικοὺς πολέμους. Ἄλλ' ὅμως φαίνεται καὶ ἐνταῦθα ὁ

ώραίος και εὐγενής χαρακτήρ τῆς πινδαρικῆς μούσης, ἥτις δὲν ἐτόλμησε μὲν τὴν ματαίαν ἀπόπειραν τοῦ νὰ κινήσῃ τοὺς Θεβαίους εἰς συμμετοχὴν τῶν ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας κινδύνων, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὸν πόλεμον, βλέπουσα ἐσωτερικὰς διχωνοίας και στάσεις ἐπαπειλούσας εἰς τὰς Θεβὰς παντελῆ ὄλεθρον, προέτρπε τοὺς συμπολίτας της εἰς εἰρήνην και ὁμόνοιαν κατὰ τε τοῦ Πολυβίου (δ. 31, 5) τὴν μαρτυρίαν και κατὰ τὸ διασωθὲν ἀπόσπασμα

Τὸ κοινόν τις ἀστῶν ἐν εὐδίᾳ τιθεῖς,
ἐρευνασάτω μεγαλάνορος Ἄσυχίας τὸ φαῖδρον φῶς,
στάσιν ἀπὸ πραπίδος ἐπίκοτον ἀνελών,
πενίας δότεῖραν, ἐχθρὰν κουροτρόφον.

Μετὰ δὲ τὸν πόλεμον, ποιούσα εἰς Αἰγινήτας και Ἀθηναίους ἀθλητάς, ἐκφράζει παρρησίᾳ τὸν θαυμασμόν της πρὸς τὸν ἡρωϊσμόν τῶν νικητῶν τῶν Περσῶν. Εἰς δὲ τὸν ἔβδομον τῶν ἰσθμιοτικῶν ὕμνων, τὸν ὁποῖον τὸ δεύτερον ἔτος τῆς 75 Ὀλυμπιάδος, ὀλίγου μηνῶς μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν Θεβῶν εἰς τὸν συμμαχικὸν τῶν Ἑλλήνων στρατὸν, ἐποίησεν ὁ Πίνδαρος, φαίνεται μὲν σφοδρῶς λυπούμενος τὴν καρδίαν διὰ τὸ δυσύχημα τῆς πατρίδας του πόλεως, τρέπεται ὁμως μετὰ χαρᾶς πάλιν πρὸς τὴν ποιήσιν, χαίρων, ὅτι θεὸς τις εἶχεν ἤδη παρτρέψῃ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῶν Ἑλλήνων τὸν ἐπικρεμάμενον εἰς αὐτοὺς λίθον τοῦ Ταντάλου, και στρέφεται μὲ θάρρος φιλικὸν και ἐλπίδα πρὸς τὴν Αἰγίαν, ἥτις κατὰ φήμην ἀρχαίαν ἦτο συγγενὴς τῶν Θεβῶν, και τῆς ὁποίας ἡ ὑπερέντευξις πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ἠδύνατο ἴσως νὰ ἀνεγειρῇ πάλιν τὴν τεταπεινωμένην κεφαλὴν τῆς Βοιωτίας.

Ταῦτα εἶναι τὰ ἀξιολογώτατα τῶν ὅσα γνωρίζομεν περὶ τῶν ἐξωτερικῶν περιστάσεων τῆς ζωῆς τοῦ Πινδάρου και τῶν πρὸς τοὺς συγχρόνους του σχέσεων. Ἦδη θέλομεν θεωρήσῃ αὐτὸν ἀκριβέστερα ὡς τεχνίτην, ἐπισκοποῦντες αὐτὸν, καθόσον εἶναι δυνατὸν, εἰς αὐτὸ τὸ πνευματικὸν του ἐργαστήριον. Τὸ μόνον δὲ γένος τῆς ποιήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν σαφῶς ὅλην τοῦ Πινδάρου τὴν τέχνην, εἶναι τὰ ἐπινίκια· διότι ἐ-

ξέπρεψε μὲν ὁ Πίνδαρος εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς χορικῆς ποιήσεως, εἰς ὕμνους θεῶν, εἰς παιᾶνας καὶ διθυράμβους, εἰς προσόδια, τουτέστιν ἄσματα ἀδόμενα εἰς πομπὰς ἱεράς, εἰς παρθένεια, ὑπορχήματα, σχολιά, θρήνους, ἐγκώμια παραπλησιάζοντα εἰς τὰ ἐπινίκια καὶ σχεδὸν πάντα ταῦτα τὰ εἶδη τῆς πινδαρικῆς ποιήσεως ἦσαν παρά τοις ἀρχαίοις ὁμοίως περίφημα ὡς τὰ ἐπινίκια, διότι πολλὰ χωρία ἐξ αὐτῶν ἀναφέρονται συνεχῶς εἰς τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς· καὶ ὁ Ὀράτιος δὲ εἰς τὴν β'. τοῦ δ'. βιβλίου του ᾠδὴν ἀναφέρει πρὸ πάντων τῶν ποιημάτων τοῦ Πινδάρου τοὺς διθυράμβους του, καὶ μετὰ τούτους τοὺς ὕμνους, τὰ ἐπινίκια καὶ τοὺς θρήνους· ἀλλὰ τὰ ἐπινίκια εἶχον βεβαίως ἰδιάτινα προτερήματα, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἀντιγραφόμενα συνεχέστερον εἰς τοὺς κατωτέρω χρόνους τοῦ ἀρχαίου αἰῶνος διεσώθησαν ἀπὸ τὸν ὄλεθρον ὅλης τῆς λοιπῆς λυρικῆς ποιήσεως τῶν Ἑλλήνων ὅπως καὶ ἂν ἔγη τὸ πρᾶγμα, τὰ ρηθέντα ἐπινίκια, καὶ διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ἐνοπιῶν, καὶ διὰ τὴν τεχνικωτάτην οἰκονομίαν των, καὶ διὰ τὴν ποικιλίαν τοῦ λεκτικοῦ, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μὲν ὄν τραχύτερον καὶ σπουδαιότερον, ἄλλοτε δὲ μαλακώτερον καὶ ἰλαρώτερον, καθιστάνει τὰ μὲν παραπλήσια εἰς ὕμνους καὶ παιᾶνας, τὰ δὲ εἰς σχολιά καὶ ὑπορχήματα, εἶναι ἐπιτηδειότερα νὰ ἐπανορθώσωσι τὴν ζῆμίαν, τὴν ὁποίαν μᾶς προξενεῖ τῶν ἄλλων εἰδῶν ἢ ἀποβολή.

Παριστάνομεν ἐνταῦθα συντόμως τὴν τε ἀφορμὴν τῶν ἐπινικίων ὕμνων καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν. Ἀφορμὴ μὲν παντὸς ὕμνου ἐπινικίου ἦτο ἡ νίκη, τῆς ὁποίας ἀγωνιστής τις, ἢ διὰ τῆς ταχύτητος τῶν ἵππων του, ἢ διὰ τῆς ῥώμης καὶ εὐκαμψίας τοῦ σώματός του, ἢ διὰ τῆς ἐξόχου μουσικῆς τέχνης του (ἴδ. Πυθ. ἰβ'.) ἤθελε τύχει εἰς τοὺς κοινούς τῶν Πανελλήνων ἀγῶνας, καὶ κυρίως εἰς ἓνα τῶν τεσσάρων περιφημοτέρων, τῶν Ὀλυμπίων, Πυθίων, Νεμείων καὶ Ἰσθμίων. Ἡ δὲ νίκη αὕτη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐσεμνύνετο ὄχι μόνον αὐτὸς ὁ νικητής, ἀλλὰ καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸ γένος, καὶ ὅλη ἡ πόλις του, ἀπῆτει τελετὴν τινα, ἣτις ἐτελεῖτο παρὰ τῶν φίλων τοῦ νικητοῦ ἄλλοτε μὲν ἀμέσως εἰς τὸν τόπον τῆς νίκης, ὡς π. χ. ἐτελεῖτο πολλάκις ἐν εἶδει κώμου εἰς τὰ Ὀλύμπια τὸ ἐσπέρας μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀ-

γώνων, ὅτε τὸ ἱερόν ἄλλως κατεφωτίζετο ὑπὸ τῆς σελήνης καὶ ἀντήχει ἀπὸ εὐφρόσυνα ἐπιδείπνια ἄσματα, (ἴδ. Ὀλυμπ. ἰά. 76), ἄλλοτε δὲ μετὰ τὴν πανηγυρικὴν ἐπιστροφήν τοῦ νικητοῦ εἰς τὴν Πατρίδα του. Ἐπανελαμβάνετο δ' ἐνίοτε ἡ τοιαύτη τελετὴ καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους πρὸς ἀνάμνησιν, καὶ εἰς τοιαύτας ἀναμνηστικὰς τελετὰς ἐποιεῖσθαι ὁ ἰά. τῶν ὀλυμπιονικῶν, ὁ γ'. τῶν νεμεονικῶν καὶ ὁ β'. τῶν ἰσθμιονικῶν. Αἱ τελεταὶ αὗται εἶχον πάντοτε θρησκευτικὸν χαρακτῆρα, καὶ ἤρχιζον πολλάκις μὲ πομπὴν τινα διευθυνομένην πρὸς τοὺς βωμοὺς ἢ ναοὺς τοὺς ἐν τῷ τόπῳ τῶν ἀγώνων, ἢ ἐν τῇ Πατρίδι τοῦ νικητοῦ, μετέβαινον κατόπιν εἰς θυσίας καὶ κατέληγον εἰς εὐωχίας καὶ κῶμους. Εἰς τυχύτας λοιπὸν τὰς τελετὰς, αἱ ὅποιαί καίτοι ἔχουσαι ἐκ τῆς θρησκείας ἱερόν χαρακτῆρα ἦσαν ὅμως ἰλαραὶ καὶ εὐφρόσυνοι, καὶ συνειθίζοντο παραπολυ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας, ἐπαρουσιάζετο ὁ παρὰ τοῦ Ποιητοῦ ἢ ἄλλου τινὸς χοροδιδασκάλου [οἷος ὁ στυμφάλιος Αἰνείας Ὀλυμπ. στ'. 88. (150)] ἑνασκηθεὶς χορὸς καὶ ἐψάλλε τὸν ἐπινίκιον ὕμνον, ὡς κάλλιστον κόσμον τῆς τελετῆς. Ἐψάλλετο δὲ ὁ ἐπινίκιος ὕμνος ἢ εἰς τὴν πομπήν, ἢ εἰς τὸν κῶμον, ὡς μὴ ὦν κυρίως θρησκευτικὸς, καὶ διὰ τοῦτο μὴ δυνάμενος νὰ ψαλῆ εἰς τὴν θυσίαν. Ἡ διαφορὰ αὕτη τῆς χρήσεως τῶν ὕμνων, ἄλλοτε μὲν εἰς τὴν πομπήν, ἄλλοτε δὲ εἰς τὸν κῶμον, τουτέστι περὶ τὸ τέλος τῆς εὐωχίας ψαλλομένων, δὲν ἐδύνατο νὰ μὴ συνεπιφέρῃ καὶ τινα διαφορὰν εἰς τὸ εἶδος τῶν ἁσμάτων. Ἐκ τινῶν μάλιστα τεκμηρίων, τὰ ὅποια φαίνονται εἰς πολλὰ ἐπινίκια, καθίσταται πιθανώτατον, ὅτι ὅσοι μὲν ὕμνοι συνίστανται ἐκ στροφῶν μόνον χωρὶς ἐπωδῶν, ἐψάλλοντο εἰς πομπάς, διευθυνομένας ἢ πρὸς τὸ ἱερόν, ἢ πρὸς τὸν οἶκον τοῦ νικητοῦ, ἐξαιρουμένων ὀλίγων τινῶν, οἱ ὅποιοι περιέχουσι σαφῆ τεκμήρια, ὅτι ἐψάλλοντο εἰς τὰς πομπάς, καὶ ὅμως ἔχουσιν ἐπωδοὺς, οἷος ὁ ἧ. καὶ ἰγ' τῶν ὀλυμπιονικῶν, ὅπου ἡ φράσις *τόν δε κῶμον δέξει* δὲν σημαίνει βέβαια ἄλλοτι, εἰμὴ δέξει τὴν πομπὴν ταύτην *τῶν φίλων τῶν εἰς εὐωχίαν συνελθόντων*. Τούτων τῶν ὕμνων οἱ ἐπωδοὶ ἐψάλλοντο ἴσως εἰς τὰς κατὰ τὴν πομπήν ἀναπαύλας, ἐπειδὴ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀρχαίων ὁ ἐπωδὸς ἀπὸ

τει πάντοτε ἀνάπαυλιν τοῦ χοροῦ. Οἱ δὲ πλείστοι τῶν πινδαρικῶν ὕμνων ἐψάλλοντο εἰς τὸν κυρίως λεγόμενον κῶμον, τουτέστιν εἰς τὸ εὐθυμον πέρας τῆς εὐωχίας, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Πίνδαρος ὀνομάζει τὰ ᾄσματά του συνεχέστερα ἀπὸ τοῦ κώμου ἐπικωμίους ὕμνους καὶ ἐγκώμια μέλη, παρὰ ἀπὸ τῆς νίκης ἐπινίκια.

Ἄν καὶ ἡ ἀφορμὴ τοῦ ἐπινικίου — ἢ εἰς τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας νίκη — καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ — ἢ σέμνωσις τελετῆς συνεχομένης μὲ τὴν τῶν θεῶν λατρείαν — ἀπαιτῶσιν ἐκ φύσεως λέξιν σοβαρὰν καὶ σεμνὴν, ἢ πολὺθρους ὅμως εὐθυμία καὶ ἡ φαιδρὰ τῶν εὐωχομένων ἀλαλαγῇ ἀποκλείουσι τὴν ἀρχαιοπρεπῆ ἐκείνην τῆς φράσεως σπουδαιότητα καὶ ἐμβριθείαν, ἥτις ἐπεκράτει εἰς τοὺς καλουμένους νόμους καὶ τοὺς πρὸς θεοὺς ὕμνους, καὶ συγχωροῦσιν, ἢ μᾶλλον ἐπιζητοῦσιν ἐλευθέραν τινὰ καὶ ἰλαρὰν τοῦ πνεύματος κίνησιν, ἐπιλαμβανομένην μὲ χαρὰν καὶ ἀγάπην παντὸς ὅ,τι ὠραῖον καὶ χαρίεν παρέχει ἢ τῆς τελετῆς ἀφορμῇ. Τίνα λοιπὸν τέχνην μεταχειρίζεται ὁ Πίνδαρος εἰς τὴν ἐξύφανσιν τῶν ὕμνων του; Ἐπειδὴ ἡ διεξοδικὴ τῆς νίκης περιγραφὴ ἤθελεν εἶσθαι ψυχρὰ ἐπανάληψις τοῦ δράματος, τοῦ ὁποίου σὶ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ τὴν Πυθῶ συνελθόντες Ἕλληνας εἶχον ἤδη γαίην ἔλθαμβοι θεαταί, διὰ τοῦτο ἀναφέρει συνήθως μὲ ὀλίγας λέξεις τὴν νίκην, δηλῶν μόνον τὸν τόπον καὶ τοὺς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὁποίους ἔτυχεν αὐτῆς ὁ ὑμνούμενος. Ἄλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἔπεται, ὡς τινες ἐνόμισαν, ὅτι ὁ Ποιητὴς ἐθεώρει τὴν νίκην ὡς πάρεργον, ψαῖων αὐτὴν ἐν παράδῳ, καὶ προχωρῶν σπουδαίως εἰς πράγματα γονιμώτερα ἐξ ἐναντίας ἢ νίκη μένει πάντοτε τοῦ ὄλου ποιήματός του ὁ ἄξων, συμπλέκεται δὲ μὲ ὄλον τὸν λοιπὸν βίον τοῦ νικητοῦ, τοῦ ὁποίου ἐφρόντιζεν ἐξ ἀνάγκης ὁ ποιητὴς νὰ προαποκτήσῃ ἀκριβῆ γνῶσιν.

Ἐξέρει δ' ὁ Πίνδαρος νὰ ἀποδίδῃ εἰς τὴν νίκην ὑψηλοτέραν τινὰ ἀξίαν πρὸς τὸν βίον τοῦ νικητοῦ, ἐξιδεῶν αὐτοῦ τὴν δεξιότητα καὶ τὸν χαρακτῆρα, καὶ παριστάνων τὴν νίκην ὡς τῆς ιδέας ταύτης ἐπιβεβαιώσιν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνας δὲν συνεθίζουσι ν' ἀπομονώσιν τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν θεωροῦσι πάντοτε ὡς μέλος τοῦ γένους του καὶ τῆς πόλεώς του, διὰ τοῦτο ὁ Πίνδαρος θεωρεῖ τὴν

παρουῶσαν δόξαν τοῦ ποιητοῦ συναφῆ μετὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ παρελθὸν τοῦ γένους καὶ τῆς πόλεως, ὅθεν κατάγεται. Ἀλλὰ διὰ νὰ παραχθῆ, οὕτως εἰπεῖν, καὶ ἐξηγηθῆ ἐκ τοῦ βίου ἢ νίκη ἐδύνατο οὗτος νὰ θεωρηθῆ ἐκ δύο μόνον ὄψεων, τῆς τύχης καὶ τῆς προσωπικῆς ἀξίας, ἢ ἄλλως ἐδύνατο νὰ ὑμνηθῆ ἢ ἡ τύχη (ὁ ὄλθος), ἢ ἡ προσωπικὴ ἀξία (ἡ ἀρετὴ) τοῦ νικητοῦ. Καὶ ἡ μὲν τύχη ἐξεῖχεν ἰδίως εἰς τὰς ἐν ἵπποδρομίαις νίκας· διότι οἱ οὕτω νικῶντες ἔπρεπε νὰ τρέφωσιν ἐξαίρετους ἵππους, τὸ ὁποῖον ἦτο δαπανηρότατον εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ νὰ στέλλωσιν εἰς τοὺς ἀγῶνας δεξιούς ἡνιόχους, ἐπειδὴ σπανιώτατα ἡνιόχουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὸ ἵπποδρόμιον· ἀμφοτέρω δὲ ταῦτα ἐδύνατο νὰ πράξωσι μόνον οἱ ἐκ τῆς τύχης μέγιστον πλοῦτον ἔχοντες· ἡ δὲ προσωπικὴ ἀξία ἐξεῖχεν ἰδίως εἰς τοὺς γυμναστικούς ἀθλους, ἂν καὶ ἐνταῦθα ἡ εὐτυχία καὶ ἡ τῶν θεῶν εὐνοία ἐδύνατο νὰ θεωρηθῶσι τὰ κυριώτερα τῆς νίκης αἰτία, μάλιστα ἐνῶ συνήθης τοῦ Πινδάρου γνώμη εἶναι, ὅτι ἡ ἀληθὴς καὶ πρὸς πᾶσαν πείραν ἀντέχουσα ἀρετὴ εἶναι δῶρον φυσικὸν θεοῦ διδόμενον [ἴδ. Ὀλυμπ. θ'. 100(151)]. Ἀλλὰ φυσικῶ τῷ λόγῳ δὲν ἐδύνατο ἡ ἀφηρημένη εὐνοία τῆς τύχης καὶ ἀρετῆς νὰ γενῆ τὸ ποιήματος ὑποκείμενον, ἀλλὰ συγκεκριμένη τις καὶ κατ' αἴσθησιν ἀντιληπτὴ εὐτυχία καὶ ἀρετὴ τοῦ ὑμνουμένου καθ' ὅλην τὴν τὴν ἰδιοφυίαν. Καὶ ἡ μὲν τύχη αὐτοῦ λαμβάνει τοιοῦτον ἰδιοφυῆ χρωματισμὸν, ὅταν π. χ. θεωρῆται ὡς ἀνταμοιβὴ προγενομένων δυστυχημάτων, καὶ ὅλως ζωγραφῆται ἢ τῆς λύπης καὶ χαρᾶς εἰς ἄλληλα μετάπτωσις ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ καὶ τοῦ γένους του. (ἴδ. Ὀλυμπ. τὸ β'. καὶ Ἰσθμ. τὸ γ'). Δύναται προσέτι νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόθεσις τοῦ ποιήματος καὶ ἡ παράστασις τῆς ἐκ τῶν ἀθλων δόξης, διαλειπούσης καὶ πάλιν ἀναφαινομένης εἰς διαφόρους κατὰ διαδοχὴν γενεάς τοῦ γένους τοῦ νικητοῦ (ἴδ. τὸ δ'. τῶν Νεμ.). Ἀλλ' ἂν ἡ εὐτυχία αὐτοῦ φαίνεται καθαρὰ καὶ παντὸς δυστυχήματος καὶ ἐλαττώματος ἀμικτος, τὴν ἐκ ταύτης χαρὰν παρακολουθεῖ ἠθικόν τι συνκίσθημα καὶ παραινέσις, πῶς ὀφείλει ὁ ὑμνουμένος νὰ θεωρῆ, φέρῃ καὶ μεταχειρίζεται τὴν εὐτυχίαν του. Διότι ἦτον ἐπικρατούσα τῶν Ἑλλήνων γνώμη, ὅτι αἱ μεγάλαι καὶ λαμπραὶ

εὐτυχίαι ἦσαν ἐπίφοβοι, ὡς διεγείρουσαι τὴν Νέμεσιν, τὴν ταπεινότητος καὶ καταβάλλουσαν τὸν ἀνθρώπινον ὄγκον, καὶ ἐντεῦθεν προήρχετο ἡ συνεχὴς παραίνεσις τοῦ μετριοφρονεῖν καὶ μηκέτι παπταίνειν πόροιοι. Διὰ τῶν παραίνεσεων, τὰς ὁποίας ὁ Πίνδαρος συνείθιζεν ἰδίως νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν πολυῦμνητον Ἰέρωνα, προτρέπει, αὐτὸν ἀφοῦ διὰ πολλῶν φροντιδῶν καὶ μόχθων ἐστέρωσε καὶ ἐξέτεινε τὴν ἡγεμονίαν του, νὰ ἀνοίξῃ τὴν καρδίαν του εἰς τὴν ἡρεμον εὐθυμίαν, καὶ διὰ τῶν δώρων τῆς ποιήσεως νὰ κατευνάσῃ ἀγενῆ τινα πάθη, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐκλυδωνίζεται. Ὅπου δὲ προέχει ἡ ἀρετὴ τοῦ νικητοῦ καὶ ἔλκει ἰδίως τὴν προσοχὴν τοῦ ὑμνωδοῦ, συνειθίζει ὁ Πίνδαρος νὰ μὴ ὑμνῇ καὶ ταύτην μεμονωμένην, ἀλλὰ νὰ παραθέτῃ καὶ ἕτερόν τι πλεονέκτημα τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, τὸ ὁποῖον ὁ νικητὴς ἐνόησε ἤδη μετὰ τῆς εἰς τοὺς ἀγῶνας δειχθείσης ῥώμης, ἢ εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐπίκτησιν προτρέπεται. Εἶναι δὲ τὸ πλεονέκτημα τοῦτο ἢ μετριοφροσύνη, ἢ σοφία, ἢ φιλοστοργία, ἢ θεοσέβεια. Αὕτη παριστάνεται πολλάκις ὡς κυρία τῆς νίκης αἰτία, ὁ δὲ νικητὴς ὡς δι' αὐτῆς ἀποκτήσας τὴν προστασίαν τῶν θεῶν, τῶν ἐφορώντων τοὺς ἀγῶνας, οἷος ὁ Ἑρμῆς καὶ οἱ Διόσκουροι. Εἶναι δ' αὕτη σπουδαιότατη γνώμη τοῦ Πινδάρου, ὅστις νομίζει, ὅτι ἐξηγεῖ πληρέστατα τὴν αἰτίαν τῆς νίκης, ἐξευρίσκων θεῶν τινα, κηδόμενον καὶ τοῦ γένους τοῦ νικητοῦ καὶ τῶν ἀγῶνων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνίκησεν. Ὡς δ' ἐξυμνῶν τὴν τύχην, οὕτως εὐλογῶν καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ νικητοῦ φαίνεται ὁ Πίνδαρος τῷ ὄντι εἰλικρινῆς, ὁποῖον ἑαυτὸν ὀνομάζει· διότι ποτὲ δὲν πανηγυρίζει τὸν νικητὴν μὲ στόμφον καὶ κομπορρημοσύνην, ἀλλὰ φοβούμενος καὶ τὸν φθόνον τῶν πολιτῶν καὶ τὴν νέμεσιν τῶν θεῶν μεταχειρίζεται πανταχοῦ τὸν ἔπαινον μέτριον, καὶ πανταχοῦ ἔχει ὑπ' ὄψιν τῆς ἀνθρώπινης τύχης τὴν ἀστάθειαν καὶ τὰ στενὰ ὄρια τῆς ἀνθρώπινης δυνάμεως.

Ἐνῷ ὁ Ποιητὴς, ὡς σορὸς, ἐρμηνεύει τρόπον τινα εἰς τὸν νικητὴν τὴν τύχην του, μετακαλῶν τὴν προσοχὴν του εἰς ὑψηλοτέραν καὶ θείαν τινα τῶν πραγμάτων τάξιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ παρούσα τοῦ βίου του λαμπρότης παράγεται, δὲν μεταρσιούται εἰς ὑπερ-

νέφελον ὕψος, οὐδ' ἀποσπώμενος ἀπὸ τῶν γηίνων καὶ τῶν προσωπικῶν σχέσεων λαλεῖ πρὸς τὸν λαὸν ὡς ἱερεὺς. Ἄλλὰ τὸ ἐναντίον τὰ ἐπινίκια τοῦ Πινδάρου, καὶ τοὶ ψαλλόμενα ὑπὸ τοῦ χοροῦ, ἐξέφραζον ὅλως τὴν ἀτομικὴν τοῦ Ποιητοῦ γνώμην, καὶ διὰ τοῦτο ὑπεμφαίνουσι πολλαχθοῦ τὴν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸν νικητὴν προσωπικὴν σχέσιν. Παλλάκις δὲ ἡ προσωπικὴ αὕτη σχέσις φωτιζομένη λαμπρότερον καθίσταται ἢ κυριωτέρα πηγὴ τῶν ἐν τῷ ποιήματι ἐννοιῶν, καὶ τοῦτο ἐξηγεῖ τὴν σύνταξιν πινδαρικῶν τινῶν ὕμνων, τῶν ὁποίων τινὲς εἶναι καὶ δυσχερέστατοι. Εἰς τὸν ἔβδομον π. χ. τῶν νεμεονικῶν ὑπερσπίζει ὁ Πίνδαρος τὴν μοῦσάν του ὡς ἀθρολόγον κατὰ τῶν μέμφσεων, ὅσαι ἔγειναν κατ' αὐτῆς, καὶ τὴν παριστάνει δικαίαν καὶ ἀπροσωπόληπτον τῶν ἐπαινῶν διανεμήτριαν εἰς τε τοὺς συγχρόνους του ἀγωνιστὰς καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους ἥρωας. Εἰς δὲ τὸν πρῶτον τῶν νεμεονικῶν ὑπομμνήσκει τὸν νικητὴν, ὅτι εἶχε προείπει τὴν εἰς τοὺς ἀγῶνας νίκην καὶ προτρέψῃ αὐτὸν εἰς θήραν τῶν ἐπινικίων στεράνων, ἐπαινῶν αὐτὸν, ὅτι μετεχειρίσθη τὸν πλοῦτόν του πρὸς τὸν εὐγενῆ τοῦτον σκοπόν. Εἰς δὲ τὸν ια'. τῶν Ὀλυμπιονικῶν ἀπολογεῖται ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ὅτι ὑποσχεθεὶς ὕμνον εἰς τὸν πύκτιν Ἀγισίδαμον, ὅτε παῖς ὢν ἔτι ἐνίκησε, τὸν ἀποστέλλει βραδύτερα εἰς αὐτὸν ἀνδρωθέντα ἤδη, καὶ ὡς προτρέπων ἑαυτὸν περισσότερον εἰς πλήρωσιν τῆς ὑποσχέσεως ἀναφέρει τὴν ἀρχαιότητα τοῦ ἔθους τῶν ἐπινικίων ὕμνων, τὸ ὁποῖον ἤρχισε συγχρόνως μὲ τὴν πρώτην καθίδρυσιν τῶν ἀγῶνων. Ὅποια δὲ καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀρχικὴ ἐννοια ἐκάστου πινδαρικοῦ ἐπινικίου, δὲν πρέπει τις νὰ προσμένῃ νὰ ἴδῃ αὐτὴν, ὡς εἰς φιλοσοφικὴν διατριβὴν, ἀποδεδειγμένην καὶ ἀνεπτυγμένην καθ' ὅλα τῆς τὰ μέρη. Ἐχει μὲν ὁ Πίνδαρος τὴν γνωμοτυπικὴν ἐκείνην σοφίαν, ἥτις εὐρίσκει πρακτικὸς κανόνας καὶ ἀξιώματα, τὰ ὁποῖα ἀναφερόμενα εἰς τὰς ποικίλας περιστάσεις τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ὁδηγοῦσι τὸν ἄνθρωπον εἰς τὰς πράξεις του, καὶ τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἐπικρατήσαντα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ποίησιν τῶν Ἑλλήνων ἔτρεπον ἰδίως τὴν ἐλεγειακὴν ποίησιν καὶ τὴν χορικὴν λυρῶδιαν· αἱ δὲ γνώμαι αὗται

ἐμφανίζονται εἰς τὸν Πίνδαρον ἄλλοτε μὲν ὡς ἀποφθέγματα γενικά, ἄλλοτε δὲ ὡς παραινέσεις ἰδιαιτέρας πρὸς τὸν νικητὴν. Ἀλλὰ πολὺ ἀφθονωτέραν ὕλην παρέχουσιν εἰς τὰ ποιήματα τοῦ Πινδάρου, τοῦλάχιστον εἰς τὰ περισσώτερα, αἱ μυθικαὶ διηγήσεις, αἱ ὅποια, κατὰ τὴν νεωτέραν ἐξήγησιν τοῦ Πινδάρου, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς παρεκβάσεις, χρησιμεύουσαι μόνον ὡς ἐξωτερικὸς τις καὶ περιθῆτος τοῦ ποιήματος κόσμος. Φαίνεται μὲν ἐνίοτε ὅτι αὐτὸς ὁ ποιητὴς παρασκευάζει ἐπίτηδες τὴν κατὰ τοῦτο ἀπάτην τῶν ἀναγνωστῶν, ἀνακκλῶν ἑαυτὸν μετὰ μακρὰν μυθικὴν διήγησιν εἰς τὸ προκείμενον, ὡς ἐὰν ὁ ἐνθουσιασμὸς του τὸν εἶχε τάχα ἀπομακρύνει ὑπὲρ τὸ δέον, ἢ μὲ παροιμιώδη τινὰ ῥῆσιν συνάπτων μυθικὴν τινὰ ἱστορίαν, ὡς π. χ. μετὰ τὴν παραβολικὴν ῥῆσιν

» νουσι δ' οὔτε πεζὸς ἰὼν ἂν εὖροις·

Εἰς ὑπερβορέων ἀγῶνα θαυματὰν ὁδόν.

συνάπτει τὴν περὶ τοῦ Περσέως διήγησιν, ἐλθόντος ποτὲ εἰς τὸν ῥηθέντα μυθώδη λαόν. Ἄλλ' ἀκριβεστέρα ἔρευνα μᾶς πείθει, ὅτι καὶ ὁ μῦθος δὲν εἶναι τῆς ὑποθέσεως τοῦ ὕμνου ἀλλότριος, καὶ ὅτι εἶναι ἰδίωμα τῶν Ἑλλήνων τεχνιτῶν τοῦ λόγου, νὰ κρύπτωσι σηνεχῶς τὸν σκοπόν των, καὶ νὰ προσποιῶνται ὅτι βαδίζουσι κατὰ τύχην, ἐνῶ ἐνεργοῦσιν ἐν γνώσει τὸ σχέδιόν των. Οὕτω προσποιεῖται καὶ ὁ Πλάτων πολλάκις, ὅτι ὁ διάλογός του ἀπεπλανήθη τῆς προσηκούσης ὁδοῦ, καὶ ὅμως τὸ σχέδιον τῆς ἐρέυνης ἀπῆται τοιαύτην προπαρασκευαστικὴν παρέκβασιν. Ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ὁ Πίνδαρος ὁμολογεῖ, ὅτι ἀπαιτεῖται νοῦς καὶ σκέψις διὰ νὰ εὕρη τις τὸ κρύφιον νόημα τῶν τοιούτων μυθικῶν ἐπεισοδίων· οὕτω π. χ. εἰς τὸν β'. τῶν Ὀλυμπ. περιγράφας τὰς νήσους τῶν μακάρων καὶ τοὺς εἰς αὐτὰς μεταστάντας ἥρωας προσθέτει.

. πολλὰ μοι ὑπ' ἀγκῶνος ὠκεία βέλη
 ἔνδον ἐντὶ φαρέτρας
 φωνᾶντα συνετοῖσιν· εἰς δὲ τοπὰν ἐρμηνέων
 χατίζει·

Καὶ ἀλλαχοῦ εἰς τὸν β'. τῶν Πυθ. ἱστορήσας τὰ κατὰ τὸν Ἰξίωνα εἰς τὸν πρὸς τὸν Ἰέρωνα ὕμνον του προσθέτει·

. ἐμὲ δὲ χρεῶν
 φεύγειν δάκος ἄδινόν κακαγοριᾶν
 εἶδον γὰρ ἐκὰς ἑὼν ταπόλλ' ἐν ἀμαχανίᾳ
 ψογερὸν Ἄρχιλοχὸν βαρυλόγοις ἔχθεσι
 πιαινόμενον·

Δὲν δυνάμεθα νὰ καταλάβωμεν ἐκ τοῦ χωρίου τούτου, πόθεν ὁ ποιητὴς ἐκινήθη νὰ ἐκφράσῃ τὸν τοιοῦτον φόβον του, ἂν δὲν στρέψωμεν τὴν προσοχὴν μας εἰς τὰς παραινέσεις, τὰς ὁποίας ἡ τοῦ Ἰζώνος ἱστορία περιέχει πρὸς τὸν Ἰέρωνα.

Αἱ μυθικαὶ διηγήσεις διττὴν σχέσιν δύνανται νὰ ἔχωσι πρὸς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν τοῦ ποιήματος ἐξωτερικὴν ἢ ἱστορικὴν, καὶ ἐσωτερικὴν ἢ ἰδεώδη. Καὶ ἐξωτερικὴν μὲν σχέσιν ἔχουσι αἱ περὶ τῶν ἡρώων διηγήσεις, τῶν προϊσταμένων τοῦ γένους ἢ τῆς πόλεως τοῦ νικητοῦ, ἢ τῶν συστησάντων τοὺς ἀγῶνας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐνίκησεν· ἐσωτερικὴν δὲ σχέσιν ἔχουσι τὰ τοῦ ἡρωικοῦ αἰῶνος γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι ὁμοιότητά τινα μὲ τὰς περιστάσεις τῆς ζωῆς τοῦ νικητοῦ, ἢ περιέχουσι νοθεσίαν τινὰ ἀρμόζουσαν εἰς αὐτὸν, καὶ τῶν ὁποίων τὴν διήγησιν ἐνυφραίνει διὰ τοῦτο ὁ ποιητὴς εἰς τοὺς ὕμνους του. Ἐνίοτε παριστάνονται εἰς τὸν μῦθον δύο πρόσωπα, ὡς εἰς τὸν ἄ των Ὀλυμπ. ὁ Πέλωψ καὶ ὁ Τάνταλος, τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἐξείκονίξει τὸν νικητὴν κατὰ τὰς ἐπαινετάς, τὸ δὲ κατὰ τὰς μεμπτάς διαθέσεις του, καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρῶτον τίθεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ νικητοῦ εἰς ἔπαινον αὐτοῦ καὶ προτροπὴν, τὸ δὲ εἰς παραινέσιν καὶ ἀποτροπὴν. Ἐνίοτε δὲ ἐπιτυγχάνει ὁ ποιητὴς νὰ ἐνώσῃ εἰς ἓνα μῦθον καὶ τοὺς δύο ῥηθέντας σκοποὺς, εὐρίσκων σχέσιν τινὰ καὶ ὁμοιότητα τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν γεναρχῶν ἡρώων πρὸς τὰ τοῦ νικητοῦ. Ἡ ἰσχύς καὶ ἐξοχος αὐτῶν δεξιότης ζῆ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους των, ἢ αὐτὴ εἰμαρμένη παρακολουθεῖ τὸ γένος τοῦ νικητοῦ μέχρι τῆς ἐποχῆς του, ὡς π. χ. εἰς τὸν β' τῶν Ὀλυμπ. ἢ εἰμαρμένη τῶν ἀρχαίων Καδμείων εἰς τὸν Θήρωνα· καὶ αὐταὶ δὲ αἱ παρεκτροπαὶ τῶν ἀρχαίων ἡρώων ἀναφαίνονται πάλιν εἰς τοὺς ἀπογόνους των, ὡς π. χ. εἰς τὸν Ι' τῶν Ὀλυμπ. αἱ ἀμπλυκίαι τῶν γεναρχῶν εἰς τὸν Διαγόραν. Πρὸς ἐξήγησιν τούτων πρέ-

πει να ένθυμηθώμεν, ότι οί Έλληνες επίστευον τότε άκόμη πραγματικήν τινα σχέσηιν του ήρωϊκού αιώνα με την εποχήν των έζήτων εις τους προγενεστέρους αιώνας τον λόγον των νεωτέρων ιστορικῶν γεγονότων, κατκτησεις και άποικίαι εις χώρας βαρβάρους έδικαιολόγουν δι όμοίων έπιχειρήσεων αρχαίων τινῶν ήρώων, και τον περσικόν πόλεμον έθεώρουν ως πράξιν τινα του αύτου μεγάλου δράματος, του όποιου πρότεροι πράξεις, διαδραματισθεις εις το μέγα του κόσμου θέατρον, υπήρξαν ό πλοῦς των άργοναυτῶν και ό τρωϊκός πόλεμος. Έθεώρουν δε τον μυθώδη αιώνα, όποιον ή θρησκεία τον καθιέρωσεν, ως πολύ ύψηλότερον του κατόπιν ιστορικού, και άποστίλθοντα με λάμπιν τσαούτην, όποιαις ευχαριστουντο να βλέπωσιν εις την εποχήν των μόνον άσθενη τινά άντανάκλασιν. Η δόξα αύτη ώδήγει τους τραγικούς, και ιδίως τον Αίσχύλον, εις την οικονομίαν των τραγωδιῶν των και τον Πατέρα τῆς Ιστορίας Ηρόδοτον εις την διάθεσιν του ιστορικού του πονήματος· καθαρωτέρα δε φαίνεται εις την άφθονίαν των μύθων, τους όποιους ό Πίνδαρος μετεχειρίσθη προς τον σκοπόν τῆς λυρικῆς ποιήσεως. Είναι δε ή λυρική χρῆσις των μύθων πάντη διάφορος τῆς έπικῆς· διότι εις μέν την έπικην ποίησιν ή μυθική διήγησις οὔσα αύθυπόστατος και άνεξάρτητος προσδιαθετεῖ (interesse) ήμας αύτη καθ' έαυτην και παριστάνεται καθ' όλα τά μέρη της· εις δε την λυρικῆν ύπηρετεῖ ό μῦθος εις άλλην τινά έννοιαν, ήτις συνήθως εκφράζεται εις το μέσον, ή το τέλος αύτου, και παριστάνονται ζωηρότερα εκείνα μόνον τά μέρη αύτου, τά όποια συντελοῦσιν εις την ανάπτυξιν τῆς άρχικῆς εκείνης έννοιαις, την όποιαν δορυφορεῖ.

* Αν ή σύμμιξις αύτη γνωμολογιῶν και μύθων άξιολόγων καθιστάνη τον Πίνδαρον δυσπαρακολούθητον, ή ὅλη οικονομία των ποιημάτων του και διάθεσις άποτελεῖ αυτά έτι δυσξειωτέρα και λαθυρινθώδη· ὡστε ένῶ ό άναγνώστης νομίζει ότι εἶδεν ήδη τον μίτον, τον όποιον παρακολουθῶν δύναται να διεξέλθῃ τους ελιγμούς των, βλέπει πολλάκις την διεξοδον άποφρασσομένην έμπροσθεν του. Ο Πίνδαρος αρχίζει τον ύμνον του πλήρη των ύψηλῶν έννοιῶν, τας όπριας ή ένδοξας ευτυχία του νικητοῦ ενέπνευσεν

εἰς αὐτὸν, καὶ αἰσθάνεται ἑαυτὸν σπαργῶντα ἐκ τῆς πληθῆος τῶν εἰκόνων, αἱ ὅποιαι πηγάζουσιν ἐξ αὐτῆς. Δὲν ἐπιχειρεῖ δὲ νὰ ἐκφράσῃ ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας τὴν ὀλικὴν ἰδέαν του, τὸ ὅποιον δὲν ἤθελεν εἶσθαι ποιητικόν, ἀλλ' ἐκφέρει καθ' ἐκάστην τὰς διαφόρους σειράς τῶν ἐννοιῶν, αἱ ὅποιαι ἐξ ἐκείνης ἀναπτύσσονται, ἐπιβλέπων ἐνταυτῷ τὸ ὅλον μὲ τὸ ὅμμα τοῦ πνεύματός του. Ὅθεν ἀφοῦ γνωμοτυπικῶς ἢ μυθολογικῶς ἐκφέρει σειρὰν τινὰ ἐννοιῶν μέχρι τινὸς σημείου, διακόπτει τὸν λόγον πρὸ τοῦ ἀκόμη νὰ προχωρήσῃ τοσοῦτον εἰς τὴν διεξήγησιν αὐτῶν, ὥστε νὰ κατασταθῇ σαφὴς ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἰς τὸν νικητὴν, ἀρχίζει δὲ νέαν σειρὰν ἐννοιῶν, τὴν ὁποίαν ἴσως ἀφήνει πάλιν, διὰ νὰ συγκλώσῃ ἑτέραν μόνον δὲ περὶ τὸ τέλος συνειζέει νὰ συνάπτῃ ὁμοῦ ὅλας αὐτὰς τὰς σειράς, καὶ νὰ συνυφαίνη μὲ αὐτὰς ἓν ὅλον, εἰς τὸ ὅποιον παριστάνεται σαφέστερα ἡ ὀλικὴ τοῦ ὕμνου ἰδέα. Διὰ τῆς ἐντέχνου ταύτης πλοκῆς καὶ συνελίξεως τῶν σειρῶν τῶν ἐννοιῶν του ἐπιτυγχάνει ὁ Πίνδαρος νὰ συμπλέξῃ οὕτω μετ' ἀλλήλων τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὕμνου του, ὥστε κἀνεις ἐξ αὐτῶν δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς διάφορα μέρη αὐτοτελεῆ, καὶ ἐπομένως ἡ προσοχὴ τοῦ ἀκροατοῦ ἢ ἀναγνώστου μένει σύντονος μέχρι τέλους, διότι εἰς τὸ τέλος μόνον κατανοεῖ ἐντελῶς, πρὸς τίναν σκοπὸν ἔτεινον ὅλοι ἐκεῖνοι τῶν ἐννοιῶν αἱ σειραὶ. Ἡ ὀλικὴ π. χ. καὶ θεμελιώδης ἰδέα τοῦ α. ὕμνου τῶν Πυθιονικῶν, τοῦ εἰς τὸν πυθιονικὴν Ἰέρωνα τὸν Αἰτναῖον, εἶναι ἡ τῆς ψυχῆς ἡρεμία καὶ εὐθυμία, εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη ὁ νικητὴς μετὰ τοσαύτας ἡγεμονικὰς πράξεις ἀπέκλινε, καὶ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν καρδίαν του ἰδίως διὰ τῆς μουσικῆς καὶ ποιήσεως. Ὁ δὲ Πίνδαρος ἔχων εἰς τὴν φαντασίαν του τὴν ἰδέαν ταύτην παροῦσαν καὶ ζωηράν, ἀρχίζει τὸν ὕμνον του ἀμέσως μὲ τὴν ὑποτύπωσιν τῆς εὐφροσύνης, ἡρεμίας καὶ εὐδαιμονίας, τὴν ὁποίαν προξενεῖ εἰς τοὺς ἐν Ὀλύμπῳ θεοὺς ἢ μουσικῇ, αὐξάνουσα μόνου τοῦ τῶν θεῶν πολέμιου Τυφῶνος τὴν βίασιν, τοῦ καθειργμένου ὑπὸ τὴν πυρίπνοον Αἴττην. Ἐντεῦθεν δὲ μεταπηδᾷ ταχέως ὁ Πίνδαρος εἰς τὴν νεδμήτην πόλιν Αἴττην καὶ εἰς τὸ ὁμώνυμον ὄρος, εὐλογεῖ τοὺς ἀγαθοὺς οἰκονομοὺς, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐκτίσθη, καὶ

ἐξυμνεῖ τὸν Ἱέρωνα διὰ τὰ μεγάλα του πολεμικὰ κατορθώματα καὶ διὰ τοὺς σοφοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ἔδωκεν εἰς τὴν νεοπαγῆ πόλιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ποιητὴς εὐχεται ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν εἰρήνην. Μέχρι τοῦδε δὲν ἐννοεῖ ὁ ἀναγνώστης, πῶς συνέχεται ὁ ἔπαινος τῆς μουσικῆς μετὰ τὴν ἐξύμνησιν τῶν πολεμικῶν κατορθωμάτων καὶ τῆς πολιτικῆς κυβερνήσεως τοῦ Ἱέρωνος. Ἀλλ' ὁ ποιητὴς ἀποστρεφόμενος ἀκολουθῶς πρὸς τὸν Ἱέρωνα, ὅστις εἶναι ὁ κύριος τοῦ ὕμνου του σκοπός, γνωμολογεῖ σοφῶς, ὅτι ὁφείλει νὰ ἀποφεύγῃ πᾶν πάθος μικροπρεπές, νὰ ἀπολαύῃ τῶν κληῶν, καὶ νὰ φροντίζῃ πῶς οἱ ἀοιδοὶ ἤθελον διαδώσῃ εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἀγαθὴν περὶ αὐτοῦ φήμην.

Οἱ μέχρι τοῦδε ἀναπτυχθέντες κανόνες τῆς πινδαρικῆς λυρῶδίας παρατηροῦνται εἰς ὅλους τοὺς ἐπινικίους ὕμνους του, εὐρίσκονται ὅμως πανταχοῦ ἠνωμένοι μετὰ τὴν ἐξαισίαν τῆς συνθέσεως καὶ τοῦ λεκτικοῦ ποικιλίαν, τὴν ὁποίαν ἀνεφέραμεν ἀνωτέρω ὡς προτέρημα τοῦ γένους τούτου τῆς ποιήσεως. Ἐκαστον τῶν τοῦ Πινδάρου ἐπινικίων ἔχει τύπον τινὰ ἴδιον, ὅστις ἀποτελεῖται ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ σειρᾶς τῶν ἐννοιῶν, καὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς πρὸς παράστασιν αὐτῆς ἀρμοδίας λέξεως. Αἱ δὲ αὐσιωδέστεραι διαφοραὶ τῶν ἐννοιῶν καὶ τοῦ λεκτικοῦ συνεπάγουσι τὴν διαφορὰν τοῦ ῥυθμοῦ, καὶ αὕτη πάλιν τὴν τοῦ μέλους. Διαιροῦνται δὲ κατὰ τὸ μέλος τὰ πινδαρικά ἐπινίκια εἰς δώρια, αἰολικά καὶ λυδία, τρία διάφορα γένη τὰ ὁποῖα εὐκόλως διαστέλλονται ἀπ' ἀλλήλων, ἂν καὶ ἕκαστον αὐτῶν ᾖ πάλιν πολλῶν διαφορῶν ἐπιδεκτικόν· διότι καὶ κατὰ τὸ μέτρον ἕκαστον πινδαρικὸν ποίημα εἶναι ἰδιότυπον, καὶ δὲν εὐρίσκονται δύο ἐξ αὐτῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν μετρικὸν τύπον πεποιημένα. Καὶ ὅσα μὲν ᾠδαὶ τοῦ Πινδάρου ἀνάγονται εἰς τὸ δώριον μέλος, ἔχουσι τοὺς αὐτοὺς μετρικοὺς τύπους, οἱ ὁποῖοι ἐπικρατοῦσιν εἰς τὴν χορικὴν λυρῶδιν τοῦ Στησιχόρου, τουτέστι δακτυλικὰς σειρὰς καὶ τροχαϊκὰς διποδίας, παραπλησιαζούσας κατὰ τὴν σεμνοπρέπειαν εἰς τὰ ἐξάμετρα. Ὅθεν ἐπικρατεῖ εἰς τὰς τοιαύτας ᾠδὰς ἡρεμία καὶ σεμνοπρέπεια, αἱ μυθικαὶ διηγήσεις εἶναι πληρέστεραι, αἱ

ἔννοιαι λαμβάνονται ἐκ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ ἐκφέρονται καθαραὶ καὶ ἄμακτοι τοῦ ἐξ ὑποκειμένου πάθους, ἐξείρουσαι καθόλου τὸ πνεῦμα καὶ κατευνάζουσαι μᾶλλον τὴν κίνησιν τῶν παθῶν. Τὸ δὲ λεκτικὸν αὐτῶν πλησιάζει εἰς τὴν ἐπικὴν γλῶσσαν, μεμιγμένον μετρίως μὲ δωρισμούς καὶ λαμβάνον οὕτω λαμπρὸν τινα καὶ σεμνοπρεπέστατον χαρακτῆρα. Αἱ δ' αἰολικαὶ ᾠδαὶ ἔχουσι τὸν ῥυθμὸν τῆς λεσβίαις ποιήσεως, ἐπικρατοῦντος ἐν αὐταῖς τοῦ ἐλαφροῦ δακτυλικοῦ, τοῦ τροχαϊκοῦ καὶ τοῦ λογαοιδικοῦ μέτρου· πλὴν ὅτι οἱ ῥυθμοὶ οὗτοι γίνονται ποικιλώτεροι εἰς τὴν χορικὴν λυρῶδιάν καὶ ἀποκτῶσι μεγαλητέραν εὐκίνησιάν καὶ ζωηρότητα. Ὅθεν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ποιητοῦ φαίνεται κινούμενον ζωηρότερα, αἱ ἔννοιαι ἔρχονται καὶ ἀποχωροῦσι ταχύτερα, καὶ ὁ ποιητὴς, ἀφοῦ ἀρχίσῃ τινὰ διήγησιν, τὴν διακόπτει ἀνακαλῶν ἑαυτὸν ἀπ' αὐτῆς, ἢ ὡς μὴ εὐτεβοῦς, ἢ ὡς καθ' ὑπερβολὴν κομπορῆμονος, καὶ στρέφεται ἀλλαχρῶ, ἐμπαραιμιγνύων τι πανταχοῦ ἐκ τῆς ἰδίας γνώμης καὶ διαθέσεως. Εἰς τὰς πρὸς τὸν νικητὴν ἀποστροφάς του λαμβάνει χαρακτῆρα λόγου φαιδρότερον, μὴ ἀπαξιούοντα μηδὲ τοὺς ἀστεῖς μούσας· παρενέει δὲ εἰς τὸ ποίημά του καὶ τὴν πρὸς τὸν νικητὴν καὶ τοὺς ὁμοτέχνους ἑαυτοῦ σχέσιν του, ἐπαινεῖ τὴν ἰδίαν του τέχνην, μάχεται καὶ ἀναιρεῖ τοὺς ἄλλους. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὰ αἰολικὰ ποιήματα ἐπικρατεῖ τοσαύτη εὐκίνησις καὶ εὐστροφία, διὰ τοῦτο φαίνονται καὶ ἀνομοιότερα πρὸς ἄλληλα παρὰ τὰ δωρῖα. Τὸ λεκτικὸν τοῦ γένους τούτου τῶν ἐπινικίων εἶναι τολμηρότερον, κατὰ τὴν σύνταξιν δυσχερέστερον καὶ πολυπλοκώτερον, καὶ μὲ ἀσυνήθεις διαλεκτικούς τύπους πεποικιλμένον. Ὅσαι δὲ τέλους πάντων ᾠδαὶ ἀνάγονται εἰς τὸ λυδῖον μέλος, (καὶ αὗται εἶναι ὀλίγισται) ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μέτρον τροχαϊκὸν καὶ χαρακτῆρα ἡρεμον καὶ μαλακόν, συμφωνοῦντα μὲ τὸν τῆς ποιήσεως. Συνετάσσοντο δὲ συνήθως παρὰ τοῦ Πινδάρου πρὸς τοῦτο τὸ μέλος ἐκεῖνα τὰ ἐπινίκια, τὰ ὅποια ὠρίζοντο νὰ ψαλῶσιν εἰς τὴν πρὸς τὸ ἱερὸν γινομένην πομπήν ἢ πρὸ τοῦ βωμοῦ, καὶ περιεῖχον ταπεινήν τινα πρὸς τὸν θεὸν ἱκεσίαν καὶ ἐπὶ κλίσειν τῆς καὶ εἰς τὸ μέλλον εὐνοίας του.